

Ikterus i nyföddhetsperioden

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)
[Målgrupp](#)
[Bakgrund](#)
[Ikterus/gulsot där särskild utredning/handläggning behövs:](#)

[Utredning/handläggning](#)
[Bedömning av provsvar](#)
[Mer information](#)
[Uppdaterat från föregående version](#)

Syfte

Dokumentet syftar till att identifiera sjukdomsorsakad ikterus i nyföddhetsperioden samt ge stöd till utredning och handläggning i dessa fall.

Målgrupp

Vårdriktlinjen riktar sig i första hand till sköterskor och läkare inom barnhälsovården (BHV). För ikterus på BB/förlossning finns separata vårdriktlinjer.

Bakgrund

Nyföddhetsikterus/fysiologisk gulsot är vanligt hos friska nyfödda barn upp till två veckors ålder. Maximal nivå av detta ses oftast vid tre till sex dagars ålder. Det är då en normal reaktion till följd av nedbrytning av fetalt hemoglobin. Kvarvarande ikterus kan i vissa fall vara ett symptom på sjukdom och barnet behöver då skyndsamt utredning och handläggning.

Ikterus/gulsot där särskild utredning/handläggning behövs:

1. Tilltagande gulsot, oftast med gulhet även på nedre extremiteterna, *i kombination med tecken på misstänkt sjukdom/bristande näringsintag* som matningssvårigheter, viktnedgång slöhet, irritabilitet eller feber. - AKUTFALL
2. Om barnets avföring samtidigt är avfärgad, (ljusgul till "kittfärgad"), kan det indikera lever-/gallvägssjukdom. (Använd "stool color chart" för att bedöma färg – finns på rikshandboken).
3. Vid kvarvarande gulsot efter 2-3 veckors ålder.

Utredning/handläggning

Barn som tillhör grupp 1 skall akut remitteras/hänvisas till barnmottagning eller barnakut. Barn som tillhör grupp 2 eller 3 skall provtas inom ett till tre dygn för bestämning av nivåerna av totalt och konjugerat bilirubin.

Barnmottagningarna i Halland hjälper till med provtagningen (utan att remiss behöver skrivas). BHV skall lägga upp provtagningsunderlaget i journalsystem på ansvarig BHV-läkare. I Kungsbacka och Varberg ringer BHV-ssk till barnmottagningarna för att boka tid (0300- 565163 respektive 0340-481220), i Falkenberg och Halmstad kan även vårdnadshavare ringa för tidsbokning (0346-56040 respektive 035/134100, ta val SSK och nästa val 1 för provtagning). BHV-läkaren bevakar provsvar och ansvarar för uppföljning och återkoppling.

Bedömning av provsvar

Om provtagning visar konjugerat bilirubin som är $>17 \mu\text{mol/L}$ eller >20 procent av totalt bilirubin talar det för gallstas. Även om barnet ter sig vitalt behöver akut kontakt tas med barnmottagning för fortsatt utredning, det gäller även vid totalt bilirubin $>350 \mu\text{mol/L}$.

Mer information

<https://www.rikshandboken-bhv.se/pediatrik/hud/hud-nyfodda/ikterus/>

Uppdaterat från föregående version

24-08-22 Ändrat under punkt:

3. Vid kvarvarande gulsot efter 2-3 veckors ålder.